

Къыралны сейирлерин, адамланы праволарын къорчулай

Азыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Чеченланы Анвар а къыралада жамуат къоркчуулук, право нызам да прокуратураны ишине кере болганын чертеди. «Сиз аманлык къувамлаа, коррупция къажу корешти бардырасыз. Терроризм, экстремизм халда этген буукъланы тохтатууга улуу къыйын саласыз. Къырал структураланы

арасында бююнюлукде бек керек болган органадан бириси», - дегенди. ол право нызамны жалчытуу, законлукну саклаууга къыйын салганын аююн прокуратураны къулукчулары Анзор Шурдумову, Леон Мурзаканову, Хусейн Башоруну Парламентни Сейлы грамоталаны бла сауугалаганды.

Юрий Васильев а прокуратураны Къабарты-Малкъарны къырал мурдорун саклауда магъанасын белгилегенди эмда РФ-ни ич ише министри, аскери генералы Рашид Нургалиеви оюноу толтура, Олег Жарикову «за боевое содружество» деген майдал бла сауугалаганды.

Алгыш сөлгөле республиканы алгынны прокурорлары Руслан Абазов, Юрий Кетов, Баш ордано председатели Юрий Маиров, дагыда ФСБ-ни КъМР-де

«Российн прокуратурасына - 290 жыл» деген майдалга Къулбайланы Руслан да тиийли болганды.

Управлениасын башчысы Сергей Кменный, РФ-ни Нарконтролю республикада управлениасын башчысы Къулбайланы Руслан, КъМР-ни Парламентни Законлук, право нызам эми жамуат къоркчуулукну жалчытууда магъанасын белгилегенди. Ала да прокуратураны адамны праволарын саклауда, жамуат къоркчуулукну жалчытууда магъанасын белгилегенди. Өзы бла сауугала болганды. РФ-ни Генеральн прокуроруну буюруугу бла структураны къулукчулары улуу къувамдуу «Российн прокуратурасына - 290 жыл» деген майдалла, кезумден алга жангы класс чыла. Сейлы грамотала эм Ыспас къагъзында, эзде къалкык сауугала берилгенди.

РФ-ни Президентини Указына тиийшлиликде республиканы прокуроруну биринчи орунбасары Жекеланы Алахбердиев юстицияны 3-чю классы къырал кенгешиси деген чын берилгенди. Аны бла алгъараклада Москвада сауугалагандыла, алай тонене, жангидан алгъышыл, Олег Жариков коллективни атындан сагъат бергенди.

Тикаланы Фатима.

ИТОГЛА

Урунчу миграция селейе башлаганды

Федеральн Миграция службаны Къабарты-Малкъарда Управлениасы 2011 жылда ишини итогларын чыгарганды. Анга аталган жыйлыну ала Управленианы таматасы Олег Сокуров ара келгенени эмда энци журналистлени озган байрамла эмда Россияны басманы юноно бла алгъышганды. Өзы бла сөзюно информация-аналитика бөлүмюно начальниги Артур Желихаев бергенди.

Артур Петрович арт кезиуде республикадан Россия Федерацияны башха субъектлерине адамла башха заманадан астам келгенлени айтып, аны сылтауларын бири криминоген болум болганын чертеди. Къабарты-Малкъарга тышындан келгенлени асламы ала ол айтканына кере, дискораланы чакырылуру бла келгеннели. Аланы ич кесги экономика болуму тынгылы билгеннели болгандыла.

Алай республикага келген тыш къыралы гражданданы араларында мында туруну жоруктарына бууклук этгенде да болганыларын чертединокладчы. Башхача айтканда, аланы бир-бирлерини болжалы халда турган жерлеринде регистрациялары жокчу, бири келгенлени сылтау бла этген ишери келишимдейле, заманында кетметгенде да тобойдила.

Башха республикага келген тыш къыралы аны азыгъанды. Аны алайыгыш Управленианы келечиси республикада ишчи жерлени кытылгысы эм бийик квалификациялы ише болмагандыла. Ол билдиргенча, тыш къыралыладан 809-сине ишлерге аркнлик берилге керекди да, ол квотаны 80 проценти хайрылангыланды. Сезон ише башланганай ала ны келгенлери кебейди. Аланы асламыса бир-торпо квалификациялы болмагандыла. Ала къурулуша бла эл молкеде ишлеге кытышдыла.

Алай республикага келген тыш къыралы аны азыгъанды. Аны алайыгыш Управленианы келечиси республикада ишчи жерлени кытылгысы эм бийик квалификациялы ише болмагандыла. Ол билдиргенча, тыш къыралыладан 809-сине ишлерге аркнлик берилге керекди да, ол квотаны 80 проценти хайрылангыланды. Сезон ише башланганай ала ны келгенлери кебейди. Аланы асламыса бир-торпо квалификациялы болмагандыла. Ала къурулуша бла эл молкеде ишлеге кытышдыла.

Доклады айтканга кере, тыш къыралыла ишчилени санын кебейтилди. Ала республикада бек аздыла. КъМР-де экономика тутучулук этген 5 предпрития барды да, алада мигрантла ишлемейди. Андан сора ол мигрантланы

Палестинадан, Ирандан, Мароккодан келгеннели. Россия Федерацияны граждандосуну тохтатырга союине ула былыр азыра да болмагандыла.

Урунчу миграцияны юсюнден айтканда, Управленианы къулукчусу былыр тыш къыралы иш юноно хайрылануу 18,5 процентте азайганын белгилегенди. Ол билдиргенча, тыш къыралыладан 809-сине ишлерге аркнлик берилге керекди да, ол квотаны 80 проценти хайрылангыланды. Сезон ише башланганай ала ны келгенлери кебейди. Аланы асламыса бир-торпо квалификациялы болмагандыла. Ала къурулуша бла эл молкеде ишлеге кытышдыла.

Къазакстан

Мажилисни ючегуге юлеширикдиле

Къазакстаны парламенти тибениги палатасына - мажилеси - юч партия этгенди. Башчылык этген «Нур Отан» партиядан сора да, толу болмаган итоглары бек, кеслерини фракцияларын къурагъа болук - «Ак жол» деген партияны эм Къазакстаныны Коммунист халкы партиясны онлары бардыла.

Кезумле айрылуаны итогларын халкы ашыгып саклаганды. Улуу торпелени болуксууда деп, парламент кеп партиялы болуга керекди деп. Жети проценти тийгъчидан жаланда бир партия этюн къласа окуна, аны ызындан келген экинчи партия, не аздан айтканда, эки мандат къылуу болуксууду. Алай эсе, ол къайгырчуулук керек болук тохойдо.

социология айткандыла. Аны бла бийламыл пресс-конференцияны кече ортасындан сора бардыргъа оюнушланы эдиле-ол заманда журналистлени чакырмаз юноно. Къазаклы законнада айтылганына кере, айрыула барган юноне итолганы чыгармайдыла. Бир белек минут озуп, кече 12 сагъаттан сора пресс-конференцияга асламы информация органады кеп келечилери жыйылганы эдиле. Социология дуняа бек бир камераланы алпарында селештенди. Айрылуаны итоглары сейрили болугура ушай эдиле да.

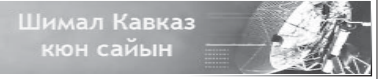
АКЦИЯ

Къол жылыуларын - сабийле

Черек району администрациясыны пресс-службасыны ишчи Бесзоланы Залина билдирген кере, бу районда «Къыз бол жылыуу» деген ат бла акция болганды. Аны башлаучылары ула Къызшатуу элчи орта школуну устазлары бла окуучулардыла. Анга кытышылды ула кеслери къоллары бла жылы затла эшедиле, китапла, дептер - къалам, «талы» саууга алыргъа деп да чырасы жанылды. Арта ула аланы барысын да Бабуян элчи интернат - школунда тургъанлагъа келтирдилене.

ХОПЛАНЫ Марзип. Сураты автор алганды.

Бизни коор.

Шимал Кавказ юно сайын

Думаны депутатлары бла къысха байламлыкъда

Ставропольны властылары бла регионда россияни Парламентни Къырал Думасындагы депутатлары араларында ашы иш байламлыкъ къурадыла. Аны юсюнден ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине крайны губернатор Валерий Гавеев билдиргенди.

Республиканы халкына ант эттенди

Аслан Тахшюшну Адыганы башчысыны куллуугуна экинчи болжалга айрылганды. Аны кулауачны церемониясы Майкопда бардыргъанды.

Къачхынчылгага - себеплик

Чеченден къачхынчылары Ингушетияда куюногерлени болуларын республиканы башчысы бардыргъан менешде озгенди. Аны айтканына кере, 1400 койор къыраладан болушук тилгенди.

Сочины аэропортунда - почта бөлүм

Сочины аэропортунда почта бөлүм ишлеп башлаганды. Аэровокзалны комплексини адамла сарууна аламында кыргызан почта бөлүм клиентлени жумушларын шёндюно излемге тиийшлиликде тамамларкыды, деп билдиргенди ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине «Россияны почтасы» деген федеральн къырал предпритияны Краснодарда филиалыны директору Георгий Осенчук.

«Кубань-вино» производствону келбеттенди

«Кубань-вино» деген, нектленген, эркинлик болган обшество 2011 жылда продукция чыгарууну 24,7 процентте кебейтип, 1 миллион 441,063 декалитрге жетиргенди. Аны юсюнден компания этген билдиримде айттыла.

Къанатыла къыраладыла

Татаргор бозганы акваториясында (Азов тенгизи) кичюноно къанатыла асам санда къырыгъанлары аныктланганды. Аны юсюнден «Азов тенгизи экологиясы» деген атласны презентациясы бардырылууну кезиме РАН-ны Югдла илму арасыны предоставити академик Генадий Матюшов айтканды.

Элгеле электрчество келгенди

Ростов областыны Зерноград районуна электршлюми мыны кыз жабашуу, ала козюлтерини хатасындан 6 миндэн аслам аздан жашагъан бир белек эл электрочисосу къалганды. Аны юсюнден ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине областьдагы МЧС-де билдиргенди.

Жална кебейгенди

РФ-ни премьер-министри Владимир Путин Къалкыну башчысы Алексей Орлов бла ишче халда тобошогенди, регионда сабий салданы жетишмегенлени проблемасын не къадар терк тамалларга керекди, дегенди.

Аскер - гюржю жол жабылганды

Россияны бла Грузияны байлагъан аскер-гюржю жол кыз юзолюне, ыркыла согурагы болуксууда этген къоржуу бла жабылуу турды. Аны юсюнден ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине Шимал Осетияны МЧС-инде билдиргенди.

МАГНАНАЛЫ ТЕМА

«Бююнгю жашчыкыла тамбла аскерчиле боллукчыларын унутмазгыз»

Арт жылдаде жашууну хар бир бейюмонде да торле- нине болонды. Он сонда жаш тейно физкультурла бля спортке тоюти кыатышыра этюнде да кпн иш барды- рылады. Республикда ёсон келген жашаны аскерге ка- зарылуун андан ары ойныгырга иш ош онгла ачылады. Аланы эмеда дагыда башха затланы юсюнден ушыккыны биз республиканы ДОСААФ-ны председатели Юрий Аши- нов бля бардырганыбыз.

«Юрий Илювич, сизни бля республиканы кыйсы рай- ондары тир байламлыка да ишлейде?»

«Тырмаузу, Прохладный, Май, Терек, Бахсан шахрада да, Черек, Уреви районда ол жаны бля шарт мадарла этиледи. Алада «Тирлик эм сауукту» деген ат бля окуучулары араларында спартакиада, сауукту, жеңил атлетиканы, физкультураны конюери, лыжа спорт бля коршергенди эршуритири, чемпионатлары бардырылды.

Окуучу жаш адамланы араларында асламы спорт иш Элбрус, Бахсан, Черем, Черек, Прохладна, Терк, Уреви райондада артыгыра- рыкыда иги кыраганды.

«Не букьдурлугу барды, республикада жаш адамланы араларында сакатыла, инва- лидла да бардыла. Алагыз а да бурунумы?»

«Спортдан бир жанында кылам- зача, республикада сакатла- ны «Вершина» деген клубу ишлейди. Ары Нальчик шахрада

эмда республиканы районрында да жагана бля келеди. Аланы араларында да кпн торло спорт ишле бардырылды. «Жаш тейно сауукту болуу а спорт бек улуу себеллик этеди. Аны бля байламы уа кыалды мадарла бардыла?»

«Жаш адамла сауукту, кыарулу болуп ёвсера этюнде, аны тюз ниетли, ариу кышкыкылы юретириде физкультурнаны бля спортну магтанасы уллуду. Ол жаны бля районлада, шахрада РОСТО-ну организаци- лары, сабий-жаш тейно спорт

школа кпн зат этеди. Юлгоге Прохладный алай школын, Нальчикде футбольдан спец- иализацияланган сабий-жаш тейно школын, Элбрус районда «Гейога» спорт комплексин, Черек районда «Оками» клубун, дагыда кпн башхаланы келти- рирге боллукду.

«Алай магнаналы иште тийишлисича эс бурмагзан жерде да болуур?»

«Жарыгуба, бардыла. Бу магнаналы иште хар жерде да бирча эс бурумайды. Бир-бир райондада бляго ёсон келген жашта тамбон кырылыбызны кыор- куусулугун саккаларык аскерчиле боллукчыларын унутуп кыояды. Болсада эртенден бери болмай туруп, арт жыллада уа школлада, элдеде, районлада, шахра- лада зоналы спартакиада- ла бардырылды. Алай алагыз республиканы битеу районларыны спортчурлары бирча тир кыатышырады.

«Республикада физкульту- ра бля кореширге союгенге уа кёмююде?»

«Башда айтанбызча, физкультурнаны, спортну союген жашчыкылары, кызычыкылары саны кбпден-кбп бля барды. Тейно спорт секциасын сауукту кчелуе кыаумла кы- лалды, элдеде уур алуу атка- туштуу, гири спорт бля, карате- ны тюрлюперни бля кореширге, волейбол, футбол ойнаргы а ош бля барды. Жаланда аланы иги хайлынагырга керкиди.

«Жаш адамла, школлада да РОСТО кыраганын спорт секци- лага ача телемни келпирге керкиде?»

«РОСТО кыраганын ишлеге, аны клубларына жорюген- леден ача хазна алынмай- ды. Алай, болсада, бир-бир спорт комплексде жаш тейле, физкультурла-спорт жаруу этюнде да арт заманда аслам эс бур- ла башлаганды. Эёз ючюн, Нальчикдеги «Спартак» спорт блягызча шахрачыладан сора да хасанычыла, акь сууучула, ша- лыкачыла, вольный аулучула да келеди.

Хакь тейлеммаганыла уа биз кесибизни клубларыбызга чакырабыз. Республиканын бля шахрачында беш спорт зал, юч стадион эм спорт дворец бардыла. Сауукту саккаларык ошени бляма алай башламчыларда ишлейди эм планларын ар- тыгы бля толтурады.

«Бусызгада предпрятия- лада спортну тюрлюперни бля кореширге ош бля бардыла?»

«Нальчикде машиналы иш- лерю завод, КыМР-де Ич ишле- рини министерствосы кеспирни ишчилерине спорт комплексле, залла да сюет, хайрыларырга бергенди. Шахрада эртенден бери ишлеп турган спорт ком- плекске ремонт этиледи. Черем шахрада аламан спорт комплекс хайрыларында, алай анга да энди ремонт керкиди.

Элбрус районда «Гейога» спорт комплексинде гимнастика зал, аур атлетиканы залы да бардыла. Хар кереклери да болган спорт заллери республиканы баш- ха районларында да бардыла.

«Холаланы Марзият.

ТАБИЙГАТНЫ ТАМАШАЛЫКЫЛАРЫ

Суу чыпчык

Бизни сууларыбызны барысы да таулардан башланадыла, тау этектеринде агачтаны жырып, кесилерне суу эс кырайдыла. Анда, бийикледен келген суула- ны кесилерин «кылычыкка» барды. Бек кыты суууулада да ала толусундай кышкы бойсунмадыла. Сууу келген суу шоркала бийик, тик жагы- алада бузуу жондалыла, аны «кемирин», тегерек айландыла, юсюндн бек жаркырады алап кетеди. Суу а алай тазды, аны тубюнде негиче ташчык да кбронун турды. Бир-бир жерледе суу актырынарык барды, анда мылчалга жыл- тырды ариу, жука бузуу тубюнде, «жаны болган» суу ёрге-эюне секире, тыпырдан саркыда. Кыялчана демениги ташла башларында улуу кыар

бекрили бля ёктем сюевелиде, бир уа сейрипк шарпача, кон тийгенде келени кыамата, жомакчыла айтылуучу алауна- лагыла ушайдыла. Табийгат кеси ишлеген бу ариуучулга ачыкь ошени барды. Жаланда аланы иги хайлынагырга керкиди.

ол жарык-кёксюлдом болуп кбронди; ол заманда да тор эзелликке туюносу. Суу чыпчыкны кбронсн, кымылдарга, дауру эгерге ко- шиле. Ол, суу ашаган жерге ардыл секирип, суу тбюнюн кбмонуп кетсе, сейр эте. Аз да коркыма, сууга батарык туююлду. Тап туюсе уа, суу чыпчык аякчыкылары бля терк-терк жортанган, бирде уа кылычык сары бля болуучу, бурчунууга бля затланы сер- меп туту, сууну туюю бля чабып барганын кёрюксө. Ол анда суу тубюнде кырткычканы, ме- текчилерне, кыамачкылары, дагыда башха затланы табыл ашайды.

Бир кесекчижден а судуан чартпап чыгып, ташха кжонуп, тегерекге-башха кез жети-

ре, кыурукчугуну терк-терк кылыч башлайды. Чыпчык- судуан арталлы да кыурукчаклы чыгыды: этине кыты жабышып турган кыаначтыкларына энчи бозлери чыгарган жак спорто- люлдо. Ол не кыты сууктадан да кысыгыт.

Жай алама уу суу чыпчыкка бек аламан кезуюду. Сууда анга керкиди ашарыкыла кбюдо- ло. Уяак кырулганд, личинкала- дан, «кыбыкчыладан» тепле тур- луу. Ол кесими блячыкларына да аланы ашатыда. Олпка бийик чыпчыкыла чачылдыла.

Жай аламы уа бдресе жибери- ге боллукду, акиси бирге уа бек аз кброниде. Геннадий КОММОВОВ.

Наркополициячылары кырагыттары

Терсликлерне жолукдурулгандыла

Кыбарты-Малкыарны нарко- полициясы 2011 жылда граждандыны 144 тилеклери, тарыгы- улдарына каратылган. Алардын 98-си законсуу наркотикке сатыу бля байламдыла. Билдириле- ни асламысы (83) управлениени «ышануулук» телефонна кел- генди. 2011 жылда ноябрде белгиле болмаган эр киши, теллерне бля селвиш, Нальчикде Ватутин орамда юйлени бирини кыянты- да наркоманла жыйлуучулары- ны юсюндн айтканды. Меччы- май оператив-изилу иш кыюгуна алынганын хайрындан Нарко- полицияны кыурукчулары ол жерли адамдан 120 грамм мариху- анда сыйбаргында. Россейин Нарконтронулю Федеральны службысыны КыМР-де Управ- лениисны следстве блямою РФ-ни Уголовный кодексици 228-чи статьясына 2-чи кесегине тийишчиледе (законсуу наркотикке саккагыны ючюн)

уголовный иш ачканды. 2011 жылда республикада жашаган адамланы болушкы- улдарына каратылган саркыла бля тбрютсую, осал затла хазыр- лычыладан 30-су эмда аланы законсуу хайрылангангандан 16-сы ачыктылангандыла, бир наркю притон табылганды эм жабылганды. Аладан сора да, 13 билдирюу тинтиле турды. Былтыр 1-чи январьдан бери Россейин ФСКН-ни КыМР-де управлениисыны сайтында (www.fskn.gov.ru) управле- ниени начальниги полицияны генерал-майору Кузубайланы Русланын энци блямою ачыл- ганды. Анду уа адамланы при- емга аладануу жорукларыны эм Управленига келген билдирю- лөгө, тилектеге кылай карал- ганыны юсюндн шартта барды. Аны бля бирге граждана анда дагыда Кыулбай улунга сорорула берирге, тилеклерин айтырга боллукдула.

УЧРЕДИТЕЛЬЛЕ: КЫАБАРТЫ-МАЛКЫАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛЯ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Table with contact information for the editorial office, including phone numbers and website details.

Table with information about advertising rates and subscription details.

Table with information about the printing process and technical specifications.

Table with information about the newspaper's distribution and subscription rates.